

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

Goniec Czesłochowski

DIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI.

Cena prenumeraty: miesięcznie 3 mk. 00 fen., kwartalnie 9 mk. 00 fen. za odosłowanie do domu dopłaca się 20 fenigów miesięcznie. Cena pojedynczego numeru 15 fenigów.

Ceny ogłoszeń: za wiersz pierwszy jednosłupowy na I kol. 1 mk. 50 fenigów, na II i III kol. 65 fenigów, na IV kol. 45 fenigów. Ogłoszenia drobne po 10 fenigów za wiersz.

Redaktor lub jego zastępca przyjmuje interesantów codziennie z wyjątkiem dni świątecznych od godz. 10 — 2 po poł. Rękopisów nadesłanych redakcja nie zwraca.

Adres Redakcji i Administracji CZĘSTOCHOWA, ulica Pańska, Maryl Nr. 36. — Telefon Nr. 51

WOJNA.

Komunikat niemiecki.

BERLIN. (Urzędowo). Wielka Kwatera Główna donosi dnia 25 sierpnia 1918 r.:

Zachodni teren walk.

Grupa wojsk następcy tronu bawarskiego ks. Rupprechta.

Pomyślnie walki przedpółwie na południu wy zachód od Ypres. Po obu stronach Bailleul i na północ od kanału La Basse odparliśmy nieprzyjacielskie ataki ciężcenne przed liniami naszymi.

Między Arras i Somme Anglicy kontynuowali ataki swoje. Silne oddziały piechoty, poprzedzane przez wozy pancerne, nacierały od wczesnego ranka między Neuville a Le Ger. Zabiliśmy się one przed liniami naszymi z ciężkimi stratami.

Posterunki, stojące w St. Leger, ustąpiły zgodnie z rozkazem, na linię bojową na wschód od tej miejscowości. Rozbiły się również ataki nieprzyjaciela przed Mory.

Silne oddziały nieprzyjacielskie przypuszczaly kilkakrotnie szturm przeciwko wysuniętemu po walkach w dn. 23 b. m. na wschód od Behagnies—Bapaume—Marlecourt frontowi naszemu. Punkt ciężkości szturmów przy użyciu silnych oddziałów — wozów pancernych skierowany był przeciwko Bapaume. Ataki te zalażamy się.

Podpódcznik Eberhard rozstrzelał tu w dniach ostatnich 6 wozów pancernych.

Nieprzyjaciel nacierał ostro na usunięte od Ancere linie nasze, ruszył po południu z Courcelles i Pozieres do ataku przeciwko Martinpich—Bazentin. Wojska pruskie natężyły kontratakami na nieprzyjaciela z boku i odrzuciły go z powrotem poza Pozieres. Na przesłrzeni od wschodu od Albert aż do Sommy nieprzyjaciel usiłował w powrotnych silnych atakach przerwać linie nasze. Szesćdziesiąt razy powtórzone ataki przeciwko centrum frontu bojowego poprzedzony był znowu licznymi wozami pancernymi. Wojska pruskie, heskie i wirtemburskie odrzuciły nieprzyjaciela. Wyparty go poza La Boiselle i poza szosę Albert—Braye i zadali mu bardzo ciężkie straty.

Wysunięte tutaj — po ukończeniu walki — daleko w kierunku pozycji nieprzyjacielskich linie bojowe zostały w ciągu nocy cofnięte.

Między Somme a Oise działalność bojowa ograniczała się do ognia artylerystycznego i do małych uderzeń piechoty na północ od Rove i na zachód od Oise.

Nad Ailette działalność bojowa osłabła.

Między Ailette i Aisne następowaly, po silnym ogniu, przeciwko Crècy au Mont i po obu Chavigny silne kilkakrotnie powtarzane ataki zwłaszcza na południe od Chavigny. Odparte one zostały z wielkimi dla francuzów stratami. Odnaczyły się tu szczególnie odziały konnicy.

Nasze eskadry bombowe zrzucały w noc na 25 sierpnia na urządzenia portowe, dworce kolejowe i budynki wojenne i obozy nieprzyjacielskie 76 tysięcy kg. bomb.

Pierwszy generał-kwatermistrz Ludendorff.

Wielka gra strategiczna.

Kapitan v. Salzman pisze w „Vossische Zeitung“, że jeszcze nie skończył się okres wojenny, rozpoczęty d. 15 lipca 1918 r., kiedy to zamierzano doprowadzić do ogólnego rozstrzygnięcia na froncie zachodnim za pomocą olbrzymich ciosów militarnych.

o Dalej v. S. zaznacza, że koalicja w ostatnich tygodniach doznała osłabnięcia powodzenie taktyczne w większym stylu.

Ale nie osłabnęła — korzyści strategicznych.

Foch próbował za pomocą swej kontrofensywy na okolicę Soissons uderzyć w niemiecki naprzd wysunięty klin nad Maruą u jego podstawy.

Anglicy nie uderzyli też tak świetnie. Według v. Salzmana, gdyby uderzyli w okolicy Arrasu, byłoby to dla Niemców o wiele przykreszające.

Lord George — pisze dalej v. Salzman — gra wielką rolę.

Wszystkimi środkami polityki i wojskowości próbuje nanowu zbudować olbrzymi front

wschodni poczynając od Norwegii przez Rosję, Persję, Mezopotamię, Palestynę aż do Macedonii.

Trzeba nam cgarnać olbrzymie zadanie, które rozpocziera się w piątym roku wojny i które określa ponownie wojnę mianem wojny światowej.

Albowiem świadomość rzeczy gwarantuje prawie efektywne środki przeciwdziałania.

Coraz więcej Niemcy powinni zwracać owoce ku wschodowi. To przeciwdziałanie, po twardej doświadczeniach 4 lat wojny, nie powinno się ograniczać do dziedziny czysto wojennej.

Tak samo, jak trzeba nieraz zmieniać taktykę wojskową, która może oddziaływać tylko jako coś nowego i niespodziewanego, tak trzeba postępować w dziedzinie polityki.

Japońska kwatera główna.

Generał Otani, wódz japońskiej ekspedycji na Syberji obrał Władystok za siedzibę japońskiej kwatery głównej.

Stało się to wbrew życzeniom innych przedstawicieli koalicji.

Na Dalekim Wschodzie rozpoczynają się w ogóle tarcia między Japończykami a innymi uczestnikami syberyjskiej imprezy.

Na Syberji.

„Daily Mail“ podaje z Charbina pod datą 22 b. m.: W krwawych, zawziętych walkach na froncie ussuryjskim biorą udział wojska angielskie, francuskie i japońskie. Dotychczas jednak największy nacisk musieli wytrzymywać Czesłosłowacy i kożacy.

Ostatecznie cofnęły się wojska koalicji, ustępując przed przewagą nieprzyjaciela, odwrót zaś ostaniali Japończycy, stającą jako straż tylna bardzo ciężkie walki.

Od strony rzeki Utturi ostrzeliwały monitory bolszewików lewe skrzydło wojsk koalicji.

Walki w Rosji.

W Orenburgu doszło do starć pomiędzy kczakami i mienszewikami. Staroia doprowadziły do aresztowań przywódców mienszewików.

Na froncie Askabadu poczyniły wojska sowietów duże postępy.

Na zachód od Woroneża i w północnych okęgach Donu prowadził nieprzyjaciel w dalszym ciągu swoje ataki i poczynił pewne postępy. Wojska sowietów ugrupowały się wzdłuż linii kolejowej Bogueczar—Tyłowa.

Nad środkową Wolgą były gwałtowne walki o ważne punkty węzłowe. W tem miejscu wystąpiły do walki wielkie ilości konnicy nieprzyjacielskiej.

Na terytorjum Kazania odnieśli bolszewicy pewne sukcesy.

Chwila bieżąca.

— Rusiński biskup Mikołaj Budka został aresztowany w Kanadzie. Budka pochodzi z Lwowa, w Kanadzie był on uznany jako biskup unickich Rusinów.

— Wojska sowietów pobity pod Semirecząnskiem dwutysięczny oddział Czecho-Słowaków, którzy planowali atak na Semipalatynsk.

— Z Moskwy donoszą: Sytuacja pod Archangielskiem zmienia się co

raz bardziej na korzyść bolszewików. Anglicy mają tu do zwalczania wielkie trudności.

— Ks. Albert Radziwiłł, właściciel Nieświeża, otrzymał na telegraficzny rozkaz cesarza niemieckiego pozwolenie powrotu do swych dóbr. Ks. Albert Radziwiłł bawił ostatnio w Szwajcarii.

— Rząd syberyjski przygotowuje projekt ustawy o nadawaniu ziemi Czecho-Słowakom, którzy po jego stronie brali udział w walkach przeciwko bolszewikom.

— „Izwiestja“ podają, że Milukow zgłosił swe wystąpienie z partji kadetów i zamierza założyć nowe stronnictwo „Partji konstytucyjno-monarchistycznej“.

— „Times“ donosi z Tokjo pod datą 19 b. m.: Rozruchy ryżowe trwają na prowincji w dalszym ciągu. Gabinet prawdopodobnie ustąpi.

— „Kijewska Myśl“ donosi, że biskup Bulogusz odbył konferencję z ukraińskim ministrem spraw zagranicznych Doroszenką w sprawie możliwości powrotu duchowieństwa prawosławnego na Chełmszczyznę.

— Dzienniki kijowskie zaprzeczają stanowczo pogłoskom, jakoby zabójstwo b. ministra oświaty w gabinecie Holubowicza miało podkład polityczny. Minister Steszenko zabity został w celach rabunkowych przez bandytów.

Z WIDOWNI WYDARZEŃ.

Uchwała rządu hiszpańskiego.

Rada ministrów w Madrycie uchwaliła projekt, mający na celu straty w tonażu floty handlowej, poniesione przez akcje łodzi podwodnych, zastąpić okrętami niemieckimi, stojącymi w portach hiszpańskich.

Przeciwno zamiarowi rządu hiszpańskiego złożono ze strony niemieckiej energiczne zastrzeżenia; pomiędzy obu rządami wdrożone zostały rokowania.

Odpowiedź Niemcom.

Według informacji „Voss. Ztg.“ rząd niemiecki w dotychczasowych rokowaniach swych z Hiszpanją zwrócił uwagę na niemożliwość osłabienia dla jakiegos poszczególnego państwa skuteczności broni podwodnej. Byłoby jednak w każdym razie możliwym, przez większe poszanowanie wybrzeży hiszpańskich, uwzględnić interesy państwa sprzyjańczego. Dziennik pisze dalej:

Rozpowszechniane przez prasę wrogą z wielkiem zadowoleniem twierdzenie, jakoby pomiędzy Niemcami a Hiszpanją istniał poważny satarg, polega na wielkiej przesadzie. Rząd hiszpański dał jeszcze raz przez siebie swego wyraz niezłomnej woli zachowania ścisłej neutralności, a Niemcy mają zbyt wiele zaufania do siebie u narodu hiszpańskiego rozwiniętego poczucia honoru, aby przypuszczać mogli, iż Hiszpanja dała zależnie od rozkazu koalicji.

Turecy o naradach w głównej kwatrze niemieckiej.

Koeln. Ztg. donosi z Konstancyi, że w wyrażeniach dziennika tureckiego „Seman“ na to, że Turcy nie zaproszono na narady w głównej kwatrze niemieckiej.

Twierdzenie, że stało się to dlatego, że tam omawiano wyłącznie sprawy austro-węgierskie nie osłabia pretensji tureckich, ponieważ rozwiązanie tych spraw dotyczy ogólnego położenia a za tem także i Turcji.

Dowodem tego, że w głównej kwatrze były na porządku dziennym także sprawy wschodnie, jest obecność bułgarskiego następcy tronu na owych naradach.

Bardzo się mylą w Niemczech ci, którzy sądzą, że opinia publiczna w Turcji nie reaguje na to pominięcie. Turcja nie może znieść takiego lekceważenia.

„Koeln. Ztg.“ tłumaczy obecność bułgarskiego następcy tronu w głównej kwatrze tem, że on tam przyjechał na kilka dni przed obradami, w których nie brał udziału.

Zatarg o artykuł.

Biuro Wolffa donosi: Z powodu niesłychanego artykułu ogłoszonego w tych dniach w dzienniku „Znamaja Borby“, organie socjalistów rewolucjonistów, omawiającym stracenie mordercy feldmarszałka Eichhorna a wyrażającym m. in. zdanie, iż Niemiec mordercy imperialistyczni zamordowali w sposób zwierzęcy dzielnego bohatera teorystycznego, założono protest przed komisarzem spraw zagranicznych.

Komisarz ludowy tłumaczył ukazywanie się tego artykułu wolnością jaką się cieszy prasa w Rosji sowieckiej. Jest rzeczą samo przez się zrozumiałą, że rząd niemiecki nie uważa tego tłumaczenia za wystarczające, lecz przedsięwzięcie dalsze kroki w tej sprawie.

Przedłużenie traktatu.

Sekretarz stanu, Lansing i poseł japoński podpisali umowę, przedłużającą japońsko-amerykański traktat rozjemczy o pięć lat.

Radek-Sobelsohn na widowni

Skoro dr. Hellferich przyjechał do Moskwy na miejsce zamordowanego hr. Mirbacha, został mu dodany jako attache znany na warszawskim bruku Radek Sobelsohn. Korespondent „Frankf. Ztg.“ nadmieniał, że dr. Hellferich był bardzo z opieki rządu sowiektów zadowolony, a zaś, Radek, który jest obecnie przewodniczącym środkowo europejskiej komisji w komisaryacie dla spraw zagranicznych, wywiał się z swej misji podobno zupełnie correct.

Tyfus głodowy w Rosji.

Z Petersburga informuje berliński „Tagebl.“:

W północnych guberniach rosyjskich aż do granic Finlandji, oraz w Petersburgu samym grasuje, obok cholery, tyfus głodowy, szerzący się w sposób przerażający. Ludność wiejska, otrzymująca tygodniowo 2 funty owsa zamiast chleba, wymiera masowo. Również wśród koni i bydła rogatego szerzy się mordercza zaraza, ponieważ paszy zupełnie nie ma.

Z Rady Stanu.

Pogłoski o mającym wkrótce nastąpić zwołaniu Rady Stanu na nadzwyczajne posiedzenie w związku z przeprowadzonym obecnie rokowaniami co do załatwienia sprawy polskiej, są nieuzasadnione.

Wicemarszałek Mikułowski - Pomorski, który rozpoczął urzędowanie w Radzie Stanu, oświadczył, iż w chwili obecnej nie jest wcale prze-

widywane zwołanie Izby. Rada Stanu zbierze się dnia 2 września.

Również informacja, iż poszczególne kluby polityczne zamierzały odbyć narady swych członków, są przedwczesne.

Dyrektor biura Rady Stanu p. J. Pomykański wyjechał do Berlina, celem praktycznego poznania praktyki biurowej parlamentu niemieckiego. Zastępuje go Dr. M. Smolarski.

Wyniki narad w sprawie polskiej.

Wiedeń, 26 i 8 Podług doniesienia „Freundenblattu“ ks. Radziwiłł oświadczył miał przedstawicielom prasy, że Polacy mają wolny wybór i że stoją na tym punkcie widzenia, iż przed powzięciem decyzji w sprawie obioru króla, należy wyjaśnić inne ważne kwestje. Wskazał on na to, że Polacy nie mogą króczyć po drogach nieznanych.

Sprawa obioru króla rozpatrzona, być winna przez wszystkich przedstawicieli narodu polskiego.

Na zapytanie jakie są pozytywne rezultaty podróży, ks. Radziwiłł powiedział:

„Wyjaśniło się, iż ani w Berlinie ani w Wiedniu nie chcą nam niczego narzucić. Wskazano nam na to, że już niszczącemu będziemy mieli wolny wybór. Stwierdzenie tego faktu wywoła w mojej ojczyźnie niewątpliwie wielkie zadowolenie.“

Wreszcie ks. Radziwiłł oświadczył, że nader łaskawe przyjęcie, jakiego doznał zarówno u cesarza niemieckiego w wielkiej kwatrze głównej, jak u cesarza i cesarzowej austro-węgierskiej, jest zdaniem jego, dowodem życzliwości dla przychylnego rozwiązania sprawy polskiej.

Walka z gruźlicą.

Ministerstwo zdrowia publicznego, opieki społecznej i ochrony pracy rozesłało do p. g. lekarzy powiatowych okólnik w sprawie walki z gruźlicą, w którym stwierdza, że polscy lekarze powiatowi otrzymali możność rozwinięcia szerokiej inicjatywy w dziale tak niezmiernie ważnym, jakim jest społeczna walka z gruźlicą.

Ministerstwo zdrowia publicznego, opieki społecznej i ochrony pracy, wyraża przeświadczenie, że pp. lekarze powiatowi wyzyskają daną im obecnie możność samodzielnej walki z gruźlicą, w celu zapoczątkowania w swych powiatach najpotrzebniejszych instytucji i zarządzeń, zmierzających do planowego zwalczania tej klęski narodowej.

Ośrodkami walki są wszędzie przychodnie przeciwgruźlicze, które winny powstać u nas w każdym mieście powiatowym. Byłoby bardzo pożądanem rozwinięcie akcji w tym kierunku, ażeby sejmiki powiatowe uchwały wszędzie odpowiednie środki na walkę z gruźlicą wogóle, a w szczególności na utworzenie przychodni przeciwgruźliczej. Koszt założenia takiej instytucji wynosi przeciętnie 3 tysiące marek, koszt zaś utrzymania, zależnie od ilości chorych mniej więcej 6 tysięcy marek rocznie. Wszelkich wskazówek co do przychodni udziela referent od spraw walki z gruźlicą, który w razie potrzeby może osobiście służyć niemi na miejscu.

Drugą ważną kwestją jest umieszczenie chorych z zaraźliwymi postaciami gruźlicy; należy ich w szpitalach bezwzględnie odizolować od innych chorych i zadaniem lekarza powiatowego musi być stworzenie w każdym szpitalu powiatowym, jeśli nie oddziały, to przynajmniej oddzielnych sal dla chorych tej kategorii.

Również w schroniskach, domach sierot, przytułkach, domach poprawczych, więzieniach itp. zakładach zamkniętych, a także w fabrykach i warsztatach, osoby, cierpiące na zaraźliwą postać gruźlicy, mają być oddzielane od innych. Specjalną uwagę powinni zwracać lekarze powiatowi na szkoły.

Zapisujecie się na członków Polskiej Macierzy Szkolnej?

KRONIKA

— **Z Jasnej Góry.** W dniu wczorajszym z powodu odpustu i św. N. Marij Panny Częstochowskiej na Jasnej Górze odprawiane były przez całe przedpołudnie Msze św. z licznym udziałem wiernych przybyłych z bliższych i dalszych okolic Częstochowy.

— **Odłożone zebrania.** Zapowiadane zebranie organizacyjne na 26 b. m. Związku B. P. P. i na 27 b. m. Zjednoczenia Ludowego, nie odbędzie się w tych dniach oznaczonych.

— **Z kolonii letnich.** Z licznie rozmieszczonych kolonii letnich Rad Opiekunów wracają powoli gromadki dzieci do miasta, aby po odpoczynku na wsi ze zwołanymi siłami zabrać się do nauki. W ub. tygodniu przybyły dzieci z Chrząstowa i Krzepic, oraz wrócił kolonia harcarka z Maluszyna. Istniejąca w Aniołowie kolonia powraca w przyszły czwartek.

— **Sklep aprowizacyjny dla k.p. urzędników.** Jak się dowiadujemy z polecenia ministerstwa aprowizacji ma być otwartym w Częstochowie sklep aprowizacyjny dla państwowych urzędników polskich. Z powyższego sklepu mają korzystać urzędnicy sądownictwa, ubezpieczeń wzajemnych oraz nauczycielstwo szkół państwowych.

— **Opłata za naukę w szkołach średnich.** Zarząd Stow. nauczycielstwa polskiego prosi nas o podanie do wiadomości ogółu, że przekożone i kierownicy szkół prywatnych miejscowych po wspólnym porozumieniu się ustalili poniższe normy opłat za naukę:

- o w klasie podstępnej — 203 mk. rocznie
- „ „ wstępnej — 300 „ „
- „ „ I ej — 350 „ „
- „ „ II ej — 380 „ „
- „ „ III ej i IV — 400 „ „
- „ „ V i VI — 450 „ „
- „ „ VII i VIII — 500 „ „

— **Biblioteka im. Wł. Bieganskiego.** Rozwój założonej przed rokiem biblioteki publicznej im. Władysława Bieganskiego, dzięki usilnym zabiegom zarządu, postępuje w szybkim tempie. W ostatnich czasach dział beletrystyczny został zaopatrzony w znaczną ilość wybitnych dzieł polskich autorów. Zwłaszcza, że tego rodzaju kulturalną placówkę powinien popierać ogół społeczeństwa, zanosimy do naszych czytelników słowa gorącej zachęty do najaktywniejszego zapisywania się w poczet członków biblioteki.

— **Biblioteka im. Władysława Bieganskiego** mieści się w domu przy ul. Kościuszki (Teatralnej) nr. 12 i czynna jest codziennie od godz. 5 do 8 wieczorem.

— **Polscy urzędnicy państwowi.** Urzędnikom państwowym wydają obecnie po egzemplarzu zatwierdzonych przez Radę regencyjną d. 11 czerwca 1918 r. Tymczasowych przepisów służbowych dla urzędników państwowych.

Przy odbiorze przepisów urzędniczych podpisują następującą deklarację: „Treść tych przepisów uważam dla siebie za obowiązującą; przyrzekam się do nich stosować z całą ścisłością i dobrą wolą.“

— **Służebne obawy.** Obawy nasze, zaznaczone w artykule p. t. „Szakale wracają“ (Nr. 175 „Gońca“) nie pozabawione są realnych podstaw słuszności. Utwierdzają nas w tem przekonaniu liczne wieści o powrocie carskich czynowników. Ostatnio powrócił do Warszawy rosyjanin, Kamiński, b. pomocnik komisarza cyrkulu przy Krakowskim-Przedmieściu, poźniejszy komisarz cyrkulu w Łodzi. Po przybyciu do stolicy Kamiński zgłosił się do IX komisaryatu Milicji, wyrażając chęć wstąpienia do służby w Milicji polskiej.

O przyjęciu na służbę w Milicji marzy także p. Kuratowski, niegdyś pomocnik naczelnika wydziału śledczego. Pisał z Rosji, że przyjedzie do Warszawy, skoro tylko będzie mógł. W imieniu p. K. czynią się również odpowiednie zabiegi.

Nie wątpimy jednak, iż rząd polski zajmie odporne stanowisko względem tych „szakalich“ zakusów.

— **Wystawa Ogrodnicza.** W tych dniach bawił w Warszawie i Łodzi prezes Tow. Ogrodniczego p. St. Jastrzębski w sprawie Wystawy, którą zainteresowało się Ministerstwo Rolnictwa przyrzekając wystanie specjalnego delegata, oraz materialną pomoc. Na Wystawę przybędą również delegaci z Tow. Ogrodniczego Warszawskiego i ze Związku Ogrodników w Łodzi. Dotychczas zadeklarowało wziąć udział w Wystawie 20 wystawców.

Zarząd Tow. Ogrodniczego sprzejmie prosi obywateli ziemskich, rolników i ogrodników tych, którzy jeszcze nie złożyli deklaracji o zapisywanie się do wzięcia udziału w Wystawie u sekretarza Tow. p. S. Sochaczewskiego — ul. Panny Marij 42. Zapisy przyjmowane będą do niedzieli 1 września.

— **Niestasne oskarżenia.** Na posiedzeniu czwartkowym Sekcji karnej Sad

Teatr „**PARYSKI**” ulica Panny Marji Nr. 19.

Program od Soboty 24 do wtorku 27 sierpnia r. b. (włącznie)

TRYTON (Król pereł)

Wybitny dramat w 5 ciałach, w roli głównej słynny z urody i talenta **Norbert Dan.**

Nad program: W AMERYCE Zdjęcie z natury.

Muzyka: Sekstet Artystyczny pod Dyrekcją p. **Czesława Zaka.** Studacza Konserwatorium Warszawskiego.

CENY MIEJSC ZWYKŁE

Dla dzieci wejście wzbronione. Bufet cukierniczy przy teatrze.

Teatr „**ODEON**” ul. Panny Marji № 27.

Program od wtorku 27 do czwartku 29 Sierpnia.

Tylko 3 dni! **Na rzecz T-wa „CEIREJ CION** Tylko 3 dni!

demonstrowany będzie głoszny obraz

ZACZAROWANA ŚWIECA

dramat w 5-ciu aktach, według słynnej tragedji REINERTA

„**ŻYD Z PRAGI**”

PROGRAM: PARK LUKSEMBURSKI (zdjęcie z natury) oraz **Wystrzegaj się cudzych żon** (Komiczny)

Orkiestra koncertowa pod kierunkiem członka Filharmonji Łódzkiej p. Rafała Kantora Bufet cukierniczy przy teatrze — Dla młodzieży wejście wzbronione — Ceny miejsc podwyższone — Szczegóły w afiszach i programach

Anons: Od piątku wystawimy wspólnie „**Echa przeszłości**” ze słynną **Ebbą i homsen** w roli głównej

Seminarjum Nauczycielskie Męskie im. T. Kościuszki w Częstochowie

rozpoczyna 2-gi rok swego istnienia Egzamin powakacyjne odbędą się w dniach 2, 3 i 4-ym września r. b. Lekcje 6 września. Podania przyjmuje i wszelkich informacji udziela Kancelarja Seminarjum Częstochowa, ul. św. Barbary 15-a. 0230—

Nauki gry na fortepianie, skrzypcach, przedmiotów teoretycznych i śpiewu w szkołach i towarzystwach udziela

F. WITESZCZAK

ul. Panny Marji № 38. 0191—

Losy do II-ej klasy

R. G. O.

Są do nabycia na własność i na dniówki u **E. Makowieckiej** ul. Kościuszki Nr. 34 m. 3 od god. 3-ej do 6-ej po poł.

Suma wygranych **6 milionów marek** Wielka wygrana **pół miliona marek.**

Wojsenny wynalazek!

Kto posiada podarte pończochy lub skarpetki może wyreperować takowe zupełnie jak nowe w następujący sposób: Z 6-ciu par podartych pończoch wydaje się 4 pary całych, z 6 par podartych skarpetek wyd. się 3 par. całych. **Uwaga:** Pończochy muszą być prane i mąglowane. **M. Tempelhoff** Częstochowa ul. P. Marji 22 w podwórzu obok pralni.

Pierwszy w Częstochowie chrześcijański skład kupuje i sprzedaje różnego rodzaju meble, pianina, maszyny do szycia i t. p. po cenach umiarkowanych, oraz poleca całkowitz ubielające, sypialni, stołowych, i t. p. ul. Panny Marji 73. obok parku. 416—

Stanisław Rumszewicz

adwokat przysięgły w Częstochowie ul. Piękna 7. (I. piętro front obok Sądu Pok. II Okr. Przyjmuje od 2-ej do 5. południu z wyjątkiem niedziel i świąt.

Doktor Okuszeko

przeprowadził się **Szkołna 6.** Przyjmuje w godz. od 4-6-ej. 110—

DOKTOR

Paweł Broniatowski

w **CZĘSTOCHOWIE** ul. Panny Marji № 21. **Choroby skórne weneryczne i dróg moczowych.** Ordynuje: od 9—12 rano i od 4—7 p.p. Panie od 12—1 po południu. 877—

Rządca Potrzebna żonaty z wieloletnią praktyką na własnej siemni wana. Wiedomość Ma- poszukuje posady wiad. gazyn mód ul. Panny w Adm. Gońca 957—Marji Nr. 31 Klara —

DOKTOR Stefan Purski

przyjmuje codziennie od 9-11 i od 4-6 pp. Panie od 12-2 **choroby skórne i weneryczne** Częstochowa ul. Piękna 5. I-sze piętro. 754—

Meble kredensy stoły, krzesła, szafa, biurka, garnitur mebli lustra, łóżka po cenach przystępnych poleca skład **Mebli** ul. P. Marji Nr. 12. 936 |

W piątek dn. 23 b. m. na ul. 7 Ka mienic przed domem № 2 zgubiono 300 mk. i 16 rb ros. Uprasza się o zwrot za wynagrodzeniem do p. Bajerlein 7 Kam. № 2

Czeladnik młynarski potrzebny do Daakowa wiad. ul. Piękna Nr. 23 m. 4 938—

Poszukuje pokoju umeblowanego z elekt.yos. i wygodami Oferty w Gońcu 966—

Stancja dla 2-oh uczennic po możliwie przystępnej cenie dowiedzieć się można JasnoGórska 24. dom p. Grabowskiego m. 7. drzyn 961—

Stancja dla uczni ul. Kościuszki Nr. 10 m. 8 968—

Do sprzedania 5 morgów 80 przętów ziemniornej z zastawami i budynkami gospodarskimi Wyczerpy Górne Szettell 975—

Stróż potrzebny Teatralna 45 Wiadomość u właściciela domu 980—

Osoba snajęca biurowość i pisarkę sigle na maszynie przyjmie wjeście wieczorowe od g. 6. Kaskawe oferty dla W.E. w „God-cu”. 978—

Stróż lub stróżka potrzebni zaraz Kościuszki 8. 981—

Gruntu kilka morgów do wydzierżawienia dwór Kie- 981—

Redaktor i Wydawca **F. D. Wilkoszewski.**

Odbito we własnych zakładach drukarskich „Gońca Częstochowskiego”

Goniec Częstochowski

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI.

Cena prenumeraty: miesięcznie 3 mk. 00 fen., kwartalnie 9 mk. 00 fen. za odosłanie do domu dopłaca się 20 fenigów miesięcznie. Cena pojedynczego numeru 15 fenigów.

Ceny ogłoszeń: za wiersz petytowy jednoszpaltowy na I kol. 1 mk. 50 fenigów, na II i III kol. 65 fenigów, na IV kol. 45 fenigów. Ogłoszenia drobne po 10 fenigów za wiersz.

Zadaktor lub jego zastępca przyjmuje interesantów codziennie z wyjątkiem dni świątecznych od godz. 10 — 2 po poł. Rekopisów nadesłanych redakcja nie zwraca.

Adres Redakcji i Administracji CZĘSTOCHOWA, ulica Pańsz Maryi Nr. 36. — Telefon Nr. 5

ŚWIATŁO!! GAZ!! (karbidowy!!)

Od 16-go sierpnia do 10-go września r. b.

odbywa się w dniu powszednie od 9—2 i od 4—7, w niedziele i święta od 2-5 po poł.

Sprzedaż hurtowa i detaliczna oryginalnego SZWEDZKIEGO KARBIDU
najlepszej granulacji i największej wydajności gazu
z prawem wywozu i świadectwem zwolnienia

w SKŁADACH

DOMU HANDLOWO-PRZEMYSŁOWEGO

ALEKSANDER GUTTMAN

Aleje Jerozolimskie 54.

Dla Powiatów (Pp. Kreischefów). Magistratów, Urzędów, Instytucji Społecznych i Dobroczynnych, Szpitali, Kooperatyw i. t. p. **SPECJALNE USTĘPSTWA**

Tylko oryginalny szwedzki karbid nie lasuje się, daje światło ładne i oszczędności 50%
Zapłaty za dostawę karbidu szwedzkiego oryginalnego na październik i listopad r. b. przyjmują się w biurze firmy w godz. biurowych
Aleje Jerozolimskie 54.

Najmniejsza ilość 6 pudów w blaszanej beczce.

SEZON SIĘ ZBLIŻA

ZAKUPUJCIE WCZEŚNIEJ PO CENACH RYNKOWYCH.

0272-

W chaosie rewolucji.

Krwawy zamęt walk bratobójczych przybiera w Rosji rozmiary zastraszające. Przywódcy ruchu bolszewickiego, pragnący na swój sposób uszczęśliwić ciemne masy chłopstwa i robotników, napewno nie przewidzieli, że posiew niezdrówego ziarna wyda tak obfite żniwo śmierci.

Od morza Białego po sine szczyty Kaukazu i od Bałtyku po Ural rozgorzały krwawe łuny walk i mordów wzajemnych w imię rzekomych hasel odrodzeniowych ludzkości. Prądy terrorystyczne występują z jaskrawą siłą, godząc w bolszewickie rządy z całą bezwzględnością.

Akcja ta zaczęła swój wzięcia w buncie czeskich brygad, koło których zwolna skupiać się zaczęły kontrrewolucjoniste wrogo usposobieni do rządów Lenina i Trockiego. Syberja, dzięki opanowaniu przez Czechów poważnych części linii kolejowej syberyjskiej, stała się podstawą ruchu, a nawet jego ośrodkiem.

Stamtąd ruch zaczął przesuwając się w głąb Rosji, przekraczając Ural w kierunku Wołgi. Dziś już w rejonach Czechów i ich współtowarzyszy znajduje się i Symbirsk, i Penza i Samara, i Saratów, i Orenburg i Ekaterinburg. Oddziały kontrrewolucyjne resnące z dniem każdym w siłę, posuwają się ku Moskwie i Permowi.

Równocześnie z tym ruchem ekspedycja koalicyjna na Murmanie robi także postępy z dniem każdym. Kolej murmańska, aż po jezioro O-

nega, i Archangielsk zajęta przez wojska angielskie, serbskie i francuskie. Około wojsk tych skupiają się ochotnicy rosyjscy i czescy, gotowi do walki z bolszewikami. Kierunek ekspedycji południowy każe przypuszczać, że prędzej czy później wojska koalicyjne i kontrrewolucyjne połączą się z oddziałami czeskimi i kontrrewolucyjnymi rosyjskimi, wreszcie wojskami japońskimi i amerykańskimi, idącymi od wschodu.

Skoncentrowanie tej akcji zadeoduje, rzecz prosta, o losach sowieców, musi też pociągnąć za sobą konsekwencje poważne i dla państw centralnych, względnie dla tych wszystkich tworców państwowych, które powstały na gruzach imperjum rosyjskiego.

Zbliża się chwila, gdy niezmożony huragan krwawej wojny światowej wejdzie w nową fazę rozwoju. Posunięcia wojsk koalicyjnych na Murmanie, oraz oddziałów czesko-słowackich ze wschodu, kryją w sobie zadatki nowej zawieruchy na Wschodzie.

Z niezmożoną siłą posuwają się naprzód wypadki dziejowe, które nie pozostaną bez wpływu na ogólny przebieg wojny.

WOJNA.

Komunikat niemiecki.

BERLIN. (Urzędowo). Wielka Kwatera Główna donosi dnia 26 sierpnia 1918 r.:

Zachodni teren walk.

Walki przedpołowe pod Baillieu i na północ od Scarpy.

Na zachód od Croiselle ataki nieprzyjacielskie zatamowały się w naszym ogniu. Wice-sierżant Gobel rozstrzelał przy pomocy swe-

go karabinu maszynowego cztery tanci nieprzyjacielskie, zaś podoficer Heine przy pomocy lekkich miotaczy min zniszczył trzy wozy pancerne nieprzyjaciela.

Po obu stronach Bapaume nieprzyjacieli kontynuował swoje ataki między St Leger a Martinpuich. Przy udziale wielkich mas piechoty i wozów opancerzonych wróg miał zamiar przełamać tu nasz front.

Gdzie tylko nieprzyjacieli odpieryany był naszym ogniem i kontratakami, tam świeże siły kontynuowały wciąż ataki. Na ogół ataki te nie powiodły się.

Szczegółowe walki mniej więcej następujące:

Wróg wdarł się do naszych pozycji na zachód od linii Merry — okolicą na zachód od Bapaume — Martinpuich.

Na północy od Bapaume siły miejscowe, oraz rezerwy powstrzymały wroga na wschodnim krańcu Fery Favreuil, oraz na zachód od Bapaume. Dalsze natarcia zatrzymały się przed temi liniami.

Na południowy zachód od Bapaume wróg posunął się między Thillee a Martinpuich w kierunku na Guendecourt — Villes. Pruskie pułki rezerwowe, oraz piechota marynarki odrzuciły nieprzyjaciela w silnych kontratakach do linii Thillee — Martinpuich.

Obie miejscowości zdobyto z powrotem. Przed i za naszymi liniami leży kilkanaście rozstrzelanych wozów pancernych.

W ciągu popołudnia wróg z mozołem przybliżył się do opuszczonych przez nas linii na froncie Ancry. Bazantim — le — Petit — Carnoy — Suzanne.

Dość silne ataki, przedsięwzięte przez wroga pod wieczór między Carnoy a Somma zostały odparte.

Po wielokrotnych atakach wróg na południe od Sommy usadowił się w Cappy i Fontaine. Po obu stronach drogi rzymskiej odparliśmy jego ataki.

Między Somma a Oisā nie było żadnych walk o szczególniejszym znaczeniu.

Na południe od rzeki Allette gwardja pruska zaatakowała nieprzyjaciela na zachód od Crecy au Mont, zdobyła wyżynę na południowy wschód od Pont St. Mars i łącznie ze strzelcami niemieckimi odparła gwałtowne ataki białych i czarnych francuzów. Wzięto de niewoli około 400 jeńców.

Teatr „PARYSKI” Ulica Panny Marji Program od wtorku 27 do piątku 30
— — Nr. 19. — — Sierpnia r. b. włącznie.

DZIECKO NĘDZY

Dramat zyciowy w 5-ciu wielkich aktach.

W roli głównej polska gwiazda kinematograficzna **HELA MOJA.**

Nad program: Przybycie do Berlina załogi pancernika Wolf (zdjęcie z natury).

Muzyka: Sekstet Artystyczny pod Dyrekcją
p. **Czesława Żaka.**
Słuchacza Konserwatorium Warszawskiego.

CENY MIEJSC
ZWYKŁE

Dla dzieci wejście wzbronione.
Bufet cukierniczy przy teatrze.

Teatr „ODEON“ ul. Panny Marji № 27.

Program od wtorku 27
do czwartku 29 Sierpnia.

Tylko 3 dni! Na rzecz T-wa „CEIREJ GION” Tylko 3 dni!
demonstrowany będzie głośny obraz

ZACZAROWANA ŚWIECA

dramat w 5-ciu aktach, według słynnej tragedji REINERTA

„ŻYD Z PRAGI”

N A D PROGRAM: **PARK LUKSEMBURSKI** (zdjęcie z natury) oraz **Wstrzegaj się cudzych żon** (K o m i c z n y).

— Orkiestra koncertowa pod kierunkiem członka Filharmonji Łódzkiej p. Rafała Kantora Bufet cukierniczy przy teatrze
— Dla młodzieży wejście wzbronione — Ceny miejsce podwyższone — Szczegóły w afiszach i programach

Anons: Od piątku wystawimy wspólnie dramat duński „Echa przeszłości” ze słynną Ebbą Thomsen w roli głównej

Żeńska VII-io klasowa Szkoła Zawodowa Sióstr Zmartwychwstania Pańskiego

ul. Panny Marji № 58.

otwiera z początkiem roku szkolnego 1918 | 19 klasy wstępnej, I i II.

Podania o przyjęcie przyjmuje i informacji udziela
kancelarja szkoły codziennie od godziny 10 do 1. pp.

Egzaminy wstępne odbywać się będą 28, 29, 30 i 31 sierpnia. r.b.

Szybko leczy mydlana
ŚWIERZBĘ „MAŚC P-RA HEBDY”
w słoikach na 1-2-12 osób. Nie plami białelizny,
ma przyjemny zapach. Dla zwierząt po 1/3, i 1 K-o
„EKWOL HEBDY”

0195—

parach

Ządać wszędzie. Reprezentacja Tow. Akc. Fr. Karpińskiego w Warszawie Elektryczna 35, w Częstochowie K. Rompalski

Nauki gry na fortepianie,
skrzypcach, przedmiotów teo-
retycznych i śpiewu w szkołach
i towarzystwach udziela

F. WITESZCZAK

ul. Panny Marji № 38. 0191—

DOKTOR

Stefan Purski

przyjmuje codziennie od 9-11 i od 4-6 pp. Panie od 12-2
choroby skórne i weneryczne
Częstochowa ul. Piękna 5.
I-sze piętro. 754—

Stanisław Rumszewicz
adwokat przysięgły

w Częstochowie ul. Piękna 7.

(I. piętro front obok Sądu Pok. II Okr.

Przyjmuje od 2-ej do 5 południu
z wyjątkiem niedziel i świąt.

Do sprzedania

9 morgów 30 przętów ziemi
z 1/2 ornej z zasiewami
i budynkami gospodar-
skimi Wysepny Gór-
ne Szettell 975—

sprzedam

otomanę w dobrym sta-
nie. Wiadomość u stróż-
ka ul. Kościuski Nr. 9
991—

Wzorowa

stancja dla dwóch ucz-
niów. i Wiad. w Adm.

Wydzierżawie
kupię 10—15 morg-
ów ziemi

Stancja

dla uczal ul. Kościuski
Nr. 10 m. 8 968—

Pokój

do wynajęcia dla uczni
Jasnogórska 24 m. 12

Zginiął

kwit wydany z lombardu
Częstochow. Tow. Poż.
Oszczęd. na imię Sta-
nisława Adamowskiego
989—

Woland

w dobrym stanie do sprze-
dania. Oferty w Adm.
994 |

KURSY HANDLOWE

W. NASSALSKIEGO

w CZĘSTOCHOWIE.

Informacji udziela i zapisy przyjmuje
kancelarja kursów ul. Panny Marji 35,
w dni powszednie od 6-7 pp.

0258—

Maszyna

do pisania jest do na-
bycia. Wiadomość Biuro
prośb ul. Szkolna Nr. 5-a
II-gie piętro. 0265—

6 Września

1918 roku o 12 godz. w
poł. w kancelarji gminy
Kamienia Polska odby-
wać się licytacja naspre-
dać młocarni z kłusatem
i przystawką od 480 Mk.
wagi dziesiętnej 40, pier-
ścieni walcowych 30 Mk.
i innych drobnych uten-
sżyjki Kółka Rolniczego w
Kamienicy Polskiej

Fortepjan

koncertowy, łaźbie wys-
cielane, łotka drewniane
do sprzedania w ciągu 2
dni od 10 rano 5/10 poł.
Wiad. ul. Szkolna Nr. 9
u właścicielki domu. —

Rządca

zonaty z wieloletnią pra-
ktyką na własnej ziemi
poszukuje posady wiad.
w Adm. Gońca 957—

Ogrodnik

samotny z dobrymi świa-
dectwami poszukując po-
sady. Ofery P. R. 992—

Doktor Okuszeko

przeprowadził się Szkolna 6.

Przyjmuje
w godz. od 4-6-ej. 110—

DOKTOR

Paweł Broniatowski

w CZĘSTOCHOWIE

ul. Panny Marji № 21.

Choroby skórne weneryczne
i dróg moczowych.
Ordynuje: od 9—12 rano i od 4—7 p.p.
Panie od 12—1 po południu. 877—

Stancja

dla paniedek Szkolna 7 lub 1/2 stróżka potrzebna
Z. Michałowata 990—zaraz Kościuski 8. 961—

Stróż :

Redaktor i Wydawca F. D. Wilkoszewski.

Odbito we własnych zakładach drukarskich „Gońca Częstochowskiego“